

СТАНОВИЩЕ

написано от член на научно жури, за придобиване на образователна и научна степен "доктор" в СА "Д. А. Ценов" - Свищов

Изготвил становището: доц. д-р Георги Маринов Георгиев
Автор на дисертационния труд: Виктория Бориславова Иванова
Тема на дисертационния труд: Трансгранично сътрудничество между страните от Европейския съюз (на примера България и Румъния)

I. Общо представяне на дисертационния труд.

Предметът на изследването е влиянието на програмата Трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. върху икономическото развитие на Еврорегион Русе-Гюргево.

Разработката е в обем от 191 страници, цитирани са 117 литературни източника на четири езика. Текстът е издържан в класическата структура от увод, три глави, заключение и библиографска справка. Налице са и 5 приложения в обем от 15 страници.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Трансграничното сътрудничество е едно от най-важните постижения в рамките на европейската интеграция. Развитието му и за бъдеще продължава да бъде сред важните приоритети на интеграцията, тъй като гарантира съвместното съществуване на държавите, и в крайна сметка, самото съществуване на ЕС.

В този план, разработката е изключително актуална, особено на фона на центробежните процеси, в т.ч. "Брекзит".

Формулираната изследователска теза е адекватна, визираните цели са постижими, налице е и ясно откряване на изследователските приоритети, както и на новостта на изследването. Някои аспекти на тематиката са разработвани у нас, особено предвид интегрирането на България в ЕС, но авторката се насочва към слабоизследвана досега специфична област на интеграцията.

Обемът на разработката съответства както на изследователската цел, така и на наложилата се практика у нас, текстът е добре илюстриран с таблици и графики.

Собственото отношение на авторката към разглежданите въпроси ясно се открява, а обстоятелството, че тя работи и с румънски език (цитирани са и източници на този език), е допълнително доказателство за наличието и на практически поглед върху проблематиката.

След изясняване на теоретичните основи на политиката на ЕС и формулиране на солиден теоретичен фундамент за концепцията за ролята на еврорегионите и засягащите ги програми, в разработката се установява, че средствата са използвани основно за подобряване на транспортната, информационната и комуникационната инфраструктура в трансграничния регион, за опазване на природните ресурси и подобряване на ефективното управление на риска в региона, както и за подкрепа на трансграничното сътрудничество в областта на бизнеса, за подобряване на регионалния образ и идентичност и за трансгранично сътрудничество за съвместно развитие на човешките ресурси.

Направената оценка на влиянието на разглежданата програма за трансгранично сътрудничество показва и че привлечението по нея средства имат съществено значение за смекчаване на негативните последици от финансовата криза, разразила се в рамките на изследвания програмен период.

В последната глава се прави оценка на потенциала за развитие на икономическото сътрудничество в Еврорегион Русе-Гюргево след изтичане на програмния период 2007-2013 и са представени резултатите от проведеното анкетно проучване за оценка на достигнатата степен и потенциал за развитие на икономическото сътрудничество в Еврорегион Русе-Гюргево непосредствено след изтичане на програмния период 2007-2013 г.

Оценяват се степента на информираност на участниците в процеса, удовлетвореността от изпълнението на проекти по програмата Трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. (или други програми с европейско финансиране) и готовността за участие с проектни предложения в следващи програмни периоди; степента на икономическа обвързаност на бизнес организациите от двете страни на границата и оценката от страна на тези организации относно възможностите за задълбочаване на икономическото сътрудничество в еврорегиона.

Респондентите са както от България, така и от Румъния, което силно допринася за правдоподобността на направените изводи.

Анкетирани са представители на бизнес организации, неправителствени организации и на администрации, т.е. обхванати са всички страни в процеса. Изведена е и обща препоръка – общините Русе и Гюргево да започнат съгласувана работа по създаване на обща стратегия за икономическо развитие на Еврорегион Русе-Гюргево, както и общи структури за управление на проекти, с акцент върху иновациите и новите технологии.

Авторефератът достоверно и пълно представя разработката и приносите. Текстът е оригинален, дело на докторантката, няма индикации за наличие на plagiatство.

Приемам представените приносни моменти.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Създаденият в рамките на текста теоретичен фундамент на институционалната основа на политиката на ЕС в трансграничното сътрудничество и разработената методика за оценка на влиянието на конкретна програма върху икономическото развитие на конкретен регион представляват съществено доразвитие на съществуващото познание в областта.

Добре са уловени и очертани главните проблеми и предизвикателства на трансграничното сътрудничество, в т.ч. и с помощта на проведеното анкетно проучване.

По разработката са налице четири научни публикации - два доклада и две статии, всички на английски език, така че предложените идеи и резултати са намерили отзив и признание в специализираната научна литература, не само у нас, но и в чужбина.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

Интересен е въпросът, доколко направеното проучване може да се приложи и до гражданите изобщо, т.е. да се разшири с изследването на вижданията им, но това е по-скоро насока за бъдещи изследвания.

V. Обобщено заключение и становище

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката, авторката демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедително давам положителната си оценка за представените дисертационен труд, автореферат и приноси, и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен "доктор" на Виктория Бориславова Иванова, по специалност "Световно стопанство и международни икономически отношения".

Дата: 04.04.2018 г.

Изготвил становището:
(доц. д-р Георги Маринов)